



# Munka és egészség

## Munkahelyi beilleszkedést segítő foglalkozás

**Célcsoport:** 15-18 évesek

**Témakör megnevezése:** 6. Fiatal felnőttként az egészségügyi ellátórendszerben - tudnivalók az egészségügyi ellátásról munkavállalás, külföldi munkavállalás során

**A foglalkozás fejlesztési eredményei:** a tanuló megismeri a felnőttkori munkavállalással összefüggő egészségügyi ellátással kapcsolatos alapfogalmakat, a (pl. táppénz, anyasági ellátások, keresőképtelenségi igazolás), a munkaviszony és egészségügyi ellátási jogosultság összefüggését, az egészségügyi ellátási jogosultsággal kapcsolatos gyakorlati tudnivalókat külföldi munkavállalás, utazás esetén.

*A munkaviszonyban állók fizetéséből egészségbiztosítási járulékot vonnak le- így lesz jogosult az ellátásra. Az állandó jövedelemmel nem rendelkezők, havi egészségügyi szolgáltatási járulék befizetése ellenében kapnak ellátási jogosultságot.*

*Az egészségbiztosítási ellátások igénybevétele során – tehát amikor orvoshoz, pl. háziorvoshoz megyünk - egy olyan sajátos azonosító számot, az úgynevezett társadalombiztosítási azonosító jelet (a továbbiakban: TAJ) alkalmaznak, amely a személy azonosítását szolgálja az egészségügyi, a szociális és a társadalombiztosítási nyilvántartásokban.*

*TAJ kártyával az egyén betegség, várandósság esetén az alap- és szakorvosi ellátásra jogosult, az egészségbiztosító által finanszírozott egészségügyi intézményekben.*

Jogsabályi háttér és intézményrendszer ismertetése:

[http://www.neak.gov.hu/felso\\_menu/lakossagnak/ellatas\\_magyarorszagon/jogosultsag\\_az\\_ellatasra](http://www.neak.gov.hu/felso_menu/lakossagnak/ellatas_magyarorszagon/jogosultsag_az_ellatasra)

A <http://www.neak.gov.hu/> oldalon a pedagógus a „Lakosságnak„ oldalon a főbb témaköröket megmutathatja (pl. „Ellátás Magyarországon”, „Ellátás külföldön”).

A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő honlapján ismertető:

[https://www.nav.gov.hu/nav/ado/jarulek/Fizetendo\\_jarulekok.html](https://www.nav.gov.hu/nav/ado/jarulek/Fizetendo_jarulekok.html)

*A munkaviszonyban állóktól egészségbiztosítási járulékot vonnak – így lesz ellátási jogosultsága.*

*Az állandó jövedelemmel nem rendelkezők, havi egészségügyi szolgáltatási járulék befizetése ellenében kapnak ellátási jogosultságot.*

A keresőképtelenségi igazolásra vonatkozó jogsabály:

<https://net.jogtar.hu/jogsabaly?docid=99500102.KOR>



## Munka és egészség

Az egészséges, dolgozni tudókat **keresőképese**eknek hívjuk. Betegség esetén háziorvosa keresőképességi véleményt állít ki – táppénzes állományba veszi az illetőt, aznap, amikor orvosánál jár.

Akut (rövid ideig tartó, maradandó károsodás nélkül gyógyuló) betegségeknel pár nap múlva ismét a háziorvos állapítja meg a keresőképességet. Ekkor az illető munkába állhat.

(példák akut betegségekre: felső légúti, lázzal járó, hasi panasszal, hányás hasmenéssel társuló, mozgásszervi – derék, váll, kéz-kar fájdalom)

Elhúzódó, krónikus betegségeknel folyamatos, több hétig, hónapig tartó táppénzes állomány lehet – ilyenkor szakértő főorvos vizsgálja a jogviszony helyességét.

Hosszú táppénz, maradandó egészségkárosodás esetén munkaképesség csökkenést állapíthat meg Független Orvos Bizottság – leszázalékolás.

A családtámogatás rendszerének részét képezik az anyasági ellátások.

<https://ado.hu/tb-nyugdij/gyermekek-utan-jaro-ellatasok-i/>

Anyasági támogatásra **az a nő jogosult, aki terhessége alatt legalább 4 alkalommal részt vett terhesgondozáson.**

Gyes-re (**gyermekgondozást segítő ellátás**) jogosult a gyermekkel közös háztartásban élő szülő, nagyszülő, a gyermek 3 éves koráig, ha a **gyermek fél éves koráig nem folytathat keresőtevékenységet.**

**Gyermeknevelési támogatás (GYET)-re jogosult az a szülő, aki 3 vagy több kiskorú gyermeket nevel.**

Külföldi utazás, munka esetén a

[http://www.neak.gov.hu/felso\\_menu/lakossagnak/ellatas\\_kulfoldon/gyik](http://www.neak.gov.hu/felso_menu/lakossagnak/ellatas_kulfoldon/gyik) honlap tanulmányozása javasolt.

A magyar egészségügyi szolgáltatásra jogosult személyek, akik Magyarországon, vagy az Európai Unió más tagállamában rendelkeznek állandó lakóhellyel egy másik tagállamban a magyar egészségbiztosítás terhére vehetnek igénybe – orvosilag szükséges – egészségügyi szolgáltatásokat – Európai Egészségbiztosítási Kártya segítségével. Fontos, hogy a Kártyát csak az adott állam társadalombiztosítási szervével szerződött szolgáltató fogadja el.

Külföldi munkavégzés esetén EGT tagállamban (egyezményes országban) létrejött biztosítást és annak megszűnését is 15 napon belül be kell jelenteni.

Feladat (kiscsoportos esetbemutatók):

3-6 fős csoportokban válasszunk témát az alábbiakból:

- TAJ kártya érvényesség megállapítása a neak.gov.hu oldal segítségével
- keresőképtelenségről szóló jogszabály megkeresése, neak.gov.hu oldalán az erre vonatkozó oldalt megtalálása – különleges esetek kikeresése pl. veszélyeztetett terhesség esetén milyen juttatást kap az illető



## Munka és egészség

- az anyasági ellátásokra vonatkozó tudnivalók figyelembevételével kiszámítható pl. egy 2-3 gyerekes anya támogatása
- külföldi munkavégzés esetén pl. milyen TAJ érvényes -,lámpa” színe neak.gov.hu honlapról kikeresni,
- külföldi utazás esetén mire használható és mire nem az Európai Egészségbiztosítási Kártya